

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

MBUNDU ' AMUTU

HO

TALA - TALA DIA PEFI MUDIAMBU DIA MBUNDU

MBUNDUA MUTU

Ya luheka mbundwa pa,ya shia lwanda lwapa mukati dia benu. Yehezekedi 36:26.

Yesu, ye balonguki bandi balongi ni: “NKALWAKOLA” Pukumuni (Satana), vi kimfumu kiandi mu bana bandi bakondi Nzambi.Wa mbi wa kalaka (yalaka) mu mbundu za bau. Basalaka luzolu lwa yandi, kikuma yandi wa bayalaka. Yesu kasafuni kwa bana bakondi nnsila mbundu (n'kwikila): Benu, lwa tuka kwa tat'enu “Nkalwakola” luzodi sala ketu dia tat'enu; tuka mu luyandiku (bandika mu lubandiku), yandi kena kaka nnhoondi (n'looki) katelamakoku mu kiedika; nndiambu kakaloku ye kiedika. Bu kazonzaka mabungumba, mayendieni kazonzaka; n'diambu yandi i n'kwa “bungumba” (luvunu) ye tata bwau. Yoani 8:44. Paulu kasonika mu n'kanda wa zodi wa Kolitu 4:4 ni: Nkalwakola yi nzambi ansi yai. Petelo kasonika ni: “Biwoku” (Pukumuni Satana), i mbenienu, kizietluka (kangala) azaya nkosi yisi Ngana (Hula), ye dinga keti na kamina (kwata) 1 Petelu 5:8. Yoani, mu Kusonga (Nzaikusu) kasamuna ni Biwoku (Nkalwakola) kazimbisaka nsi yosu yena batu. Mu n'kandandi wa 1 Yoani 3:8, kazonza: Wa salaka masumu wa Biwoku (Pukumuni Nkalwakola) mu bibukubiabi tumoni ni Biwoku wena mu nsi kimwa lengana (kangala), kandingaka batu ndangu kabayala. Kiedika tufweti zaya ni ntima (mbundu) mutu i Phandua Nzambi ye Lwanda lwandi (Pefiandi), ni lo, i nzwa kosalu kia Nkalwakola. Bwosu bwa kalaka Nzambi ye Mwan'andi ye Lwanda Lwakacemi, mu mbundu za batu bahuluka, bwapi bwa kalaka Nkalwakola mu mbundu za batu bambi.

Mambu mama makiedika ma Klistu, mena mu n'kanda wau, mu bifwanisu bilweka zimbulula. Masonama mu kulonga batu bambi ndangu batina masumu ye ksalu kia Nkalwakola. Masonama pi ndangu ba Klistu bakiedika bashiama (bahumanana) mu lukwikilu ye nkadilwa kinzambi.

Kifwanisu-Kifwanisu, kîsonga mbundu ye mbunzwa mutu. Mutu mutu kafunduswaka bwosu bwena mbunduandi, n'diambu mu yau mwatukaka mahanga metu keti mamboti (ma bunketi) ni mambi. Ye mbunzwa mutu ya songaka bwosu bwena mbundu.

Hakana, ngeyi n'tangia mambu mama, bu wi tanga ye tala bifwanisu biabi, - zimbulula mbunduaku. Dhihula pwiu zazi: Yesu wayalaka mu mbunduamini ho Nkalwakola? Kimfumu kia Nzambi kiena mu mini ho kimfumu kia biwoku (Pukumuni)? Mini (meni) n'hika masumu ye Nkaluakola ho mini mutu wa "Pulu" (wengedi "koluka") mu puluswa Klistu? Ngeyi wi telama ha mesu ma Nzambi, Yandi kazimbululaka mbundu za batu. Yandi zayi mamosu mena mu mbunduaku, -kadiambuku ni makinsweki kwa babosu bahika, Yandi zayima kaka. Ho wumoni mambi mu mbunduaku, balumuna nswalu mabanza. Tambwasa masumu maku ye balumuka kwa Klistu. Yandi i Ngulusi (N'hulusi)'aku, ye Yandi wisa mumsi mu diambu diaku (diangeyi). 1 Yoani 3:8. Yandi fwani (lendi) kuheka ngolu ye lulendu mu kukatuka mu moku ma Satana (Biwoku) ndangu wakondua yalwa (yalama) kwa yandi ye konda kala dihika nnhika masumu. Yandi Klistu, lendi kuheka pulu ye bu kakukoludi (kakukutumuni) mu lulendu lwa n'kwa bubi, wakala pulu ya kiedika.

KIFWANUSU KIANTETI (PREMIER TABLEAU)

Kifwanisu kiaki yi kifwani kia kati dia mbundu an'kwamasumu, wa sadilaka mambi ye wayambulaka Nkalwakola kayala Lwanda lwandi. Bwosu bwabu bwamonikaka mbundua mwisi nsi wadihanaka (wadiyekulaka) mu masumu, ye wadiataka bwosu bwena bifu bianshi, ye Mbuta wa lulendu lwapefi, wa salka mu bana bakolama (Efesu 2:2). Mu mbunzuandi mwimonika konda kwa ngindu ye zola kwa nsi kwa banzaka ni masumu mena mabunketi. Yandi pi kadiyangidikaka mu biabiosu biatondaka mbundu'ambi. Kabanzakoku Nzambi keti bitshioo; kabanzakoku moyu wamvula ye mvula keti pi mfundusu lo. Mu mbundu'andi Nkalwakola (Pukumuni) ye batu bandi bayalaka. Ba Nkalwakola ho pefi zambi za

1. MBUNDUA NKWAMASUMU

Nkalwakola, zamonikaka mu bifwanisu biabi azaya mbisi nsambwadia.

1. Mbishia nteti, nuni yaputu yena yakitoku-kitoku (polu-polu). Nuni yai izayani bwingi mu diambu dia ngyanzandi (kudisongisa "orgueil"). Yi kifwanisu kia masumu ma kudizangula (kudikundidika, kudisongisa). Nkwa masumu wu bayala kwa masumu ma kudikundidika, kadibanzaka kaka yandi nana. Ni kena ngangu (mayindu, mazaya ho nduka), keti kena ye mbongu ni kena kitoku, buna yandi kabelaka (vweza) bakondi makabu mama. Kadizangulaka ye kudisonga ntangwa zosu.

2. Mbishia zodi mbwa lauka. Keku (yeku) yengindu (mabanza) mu bima biangani. Kena ye kukolama (n'twa ngolu) kalendoku yuka. Yandi i kifwanisu kiamasumu mena mu mbundu'amutu wakonda yukaka mambu ma Nzambi. Ntw'andi ngolu. Bifu biandi biakonda fwana biahondaka bahika (bakwenu). Nkadil'andi ya masumu ya zangaka (honda) mioyu (moyu) mingi.

3. Mbishia tatu ngulu. Mabanza mandi mena mu nzala ya kivumu kiandi nana. Ngulu yena mbishia mvindu yingi. Yizodiku kuditomisa. Yawu yena kidimbu kia masumu mena mu mbundu'amutu wuna kondi zaya kudiya (kudikeba). Malafu, fumu ye bhiosu-bhiosu (biosu-biosu) bialenda yangidika (mwesa kiesi) lutu lwandi, bia biyalaka mabanza mandi ye mahanga mandi mosu. Kayangalalaka (kiesi, tsambu) mu mvindu'amasumu.

4. Kafulu kena mu mbundu'amutu'a masumu. Kawu kakalaka mu fundufundu dia mafu ye muntoba. Kazola ntoba. Katadisakoku (balumuna) mesu mandi kwa bima bia Nzambi -kasi mabanza mandi mena kaka mu mafu kavilaka madia (bidia). Kafulu, mbandua luzolu lwa kinshia ntotu. Mutu wu wena ye masumu mama kalendoku zola bia Nzambi, luzolu lwandi kaka mu bima bianshi.

5. Mbishia tanu yena mu mbundu nkosi. Nkosi mbishia kingosa kingi. Yahondaka mbishi za hika; n'diambu ntangwa zosu kena ye nzala kudia biamenga nana. Keku nkenda lo; kasongakoku bulemvu kwa mbisi zahika lo. Yawu (nkosi) kifwani kia nkabu (nganzi), kumenga (bela, yekula) ye m'vutudia mambi-mu-mambi (n'sadiamambi mu mambi). Mama mosu ma lubulaka mahanga maluti kibeni mbi.

6. Nnioka pi yena mu mbundu'amutu yandu. Nnioka ya tuban-

zisaka n'samwa mama Eva mu lumbu (masaamba) lwa (ma) Edeni. Nnioka ya nnhuni ni: "kiosu kilumbu lwadia mabundu mamiti wena ha kati-kati diamasaamba, mesu menu ma teemuka ye lwakala hanga Nzambi". Nnketu kumbundu kun'zini, buna kayuki bwabuna, katumamiku (kwikila) dihika mu n'sikwa Nzambi, di bundu (mabundu). Nnioka yena kifwanisu (kipuna, kihuna) kia: Kuzina mbundu, niengi, ketu, yandu diamesu, kipala ye nsoki.

7. Mbishia nsuka yena mu mbundu'amutu, kazundu. Kazundu kasotukaka malembi-malembi, ye kasongaka (kisongi kia) bubolu (bumolu). Masumu ma bubolu, matambulaka (katula) nzala ni lo luzolu lwa kusala mamboti.

Lwanda-Lwakacemi (Pefi-Sadu) Lwa tinaka mu mbundu yai mu kilunzi kietu. Bunanana, Lwa hingilaka ha lweka. Muna ku tela n'kwa masumu kakabuka munzila Yesu.

8. Pukumuni ni lo Nkalwakola, tata bingumba biosu ye bungumba bwosu (luvunu) lwosu, yandi wa pusaka (sindisila, sindikila), wasadisaka masumu mosu. Yandi wi bedisa ye kuyala mbundu. Mfumu Yesu kasamuna: Tat'enu wu lwa tuka Nkalwakola; luzodi lungisa luzolu lwa tat'enu. Bandika mu lubandiku kena nnhondi, ye katelamakoku mu kiedika, kikuma kakaloku ye kiedika lo. Bu kataka luvunu, mayendieni kazonzaka; kikuma kena kingumba ye tata bwawu. Yoani 8:44.

9. Mbweteti, yi songa ngindu (ndinga ya) za mukati dia mbundu ya mutu wosu. Haka yena yakapindi, yambi, ya kwatuka ya hunuka ye yasundala mu kikuma kia masumu ma n'tangwa zosu, ya lendoku sala bwosu bwena kisalu kiayau.

10. Disu dia Nzambi diamonaka mosu mena mu mbundu. Kweku ye dimosi dia lenda tina ni kuswama disu diandi dia n'laku (n'lemu); i kikuma kina kamwenaka mabanza mosu makinsweki ye makani mosu ma mbundu.

11. N'laku miambau mia nkunda mu zunga (nkala) mbundu; mi songa luzolu lwa Nzambi lwi zunga mbundu'amasumu. Mukiedika Nzambi kazodiku masumu, kimasenga (lewula, vwesa, vwenga), kasi Ki; tuzola ye Kazodiku lufwa lwa mutu'amasumu, kâsi, Kazodi ni mutu'amasumu kadila ye kayambula masumu mandi ndangu kazinga. Yesu kisila mu kuhulwasa bakwa masumu. Luka 15:10. Tsambu (kiesi kingi) yingi ya kalaka ku zilu mu kikuma kiamutu

mosi wa masumu balumuni mbundu. Luka 15:17-32. N'laku miami mi tusamwana dihika mu menga ma Yesu-Klistu, "Mwana n'koku (memi) wa (dia) Nzambi di katula masumu Yoani 1:29.

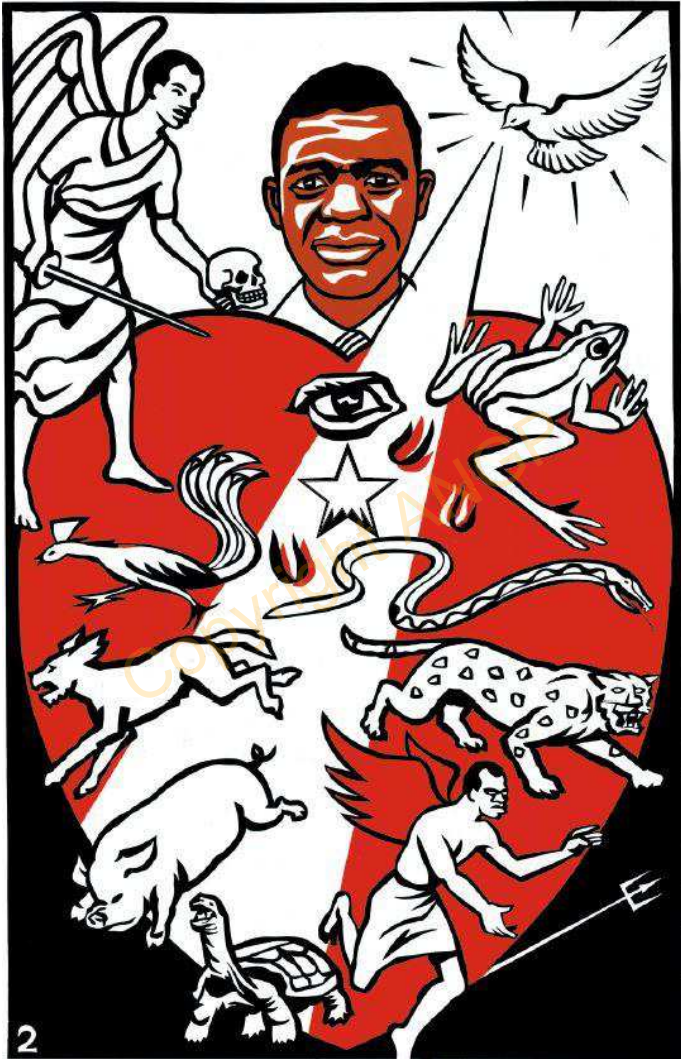
12. Wanzio, kisonga kifwanisu kia ndinga Nzambi, Nzambi zodi zonza kwa mutu'ayakala keti mutu'anketu, wakangama (kwatuka) mu bizitu bia masumu, mu kushia ni kakabuka kwa Yendieni, ye mwinda ye luzolu lwa Nzambi, biakota mu mbundu.

13. Yembi kidimbu kia Lwanda-Lwakacemi (Pefi-Sandu), Lwanda lwa kiedika lwi nunga masumu, lwi sambisa ye kiedika kiosu (mukiedika). Lwanda-Lwakacemi haka lweku mukati diambundu, Lwalendoku kala (zinga) mumbundu-amasumu. Eh kilunzi kiaki kisongila kiedika bwosu bwena n'kwa masumu wadiataka bwosu bwa zola n'suni (lutu). Kena huma ha pasi za lufwa (Kingosa) zingi. Batu bingi bena ha kihani (kihandi, n'kombu, huma) kizika kiaki kialufwa, beku keti ngindu lo. Bahika badihiulaka (baditelaka) Baklistu ye bakalaka mu kati dia badibundu bakiedika, kasi bena bahika (esclave) ba "Nkalwakola, Pukumuni", bamonikaka ni bena ye moyu, kasi bena bakufwa. Kusonga (Kutadisa, Apocalypse) 3:1.

KIFWANUSU KIA ZODI (DEUXIEME TABLEAU)

Kiaki kisonga mbundu'amutu wisosa kuyambula masumu (balula mabanza ho mbundu). Nlemvwa Nzambi (ho nkenda za Nzambi) mu Klistu-Yesu, umoniki mu Wanzio simbi n'twa mutu mu (ha) koku dimosi ye mbediapoku mu koku diahika. Nlongi miandi (malongi) kwa mutu yandu ni: Lufutu lwa masumu lufwa; bakondi masonga balendoku vwa kimvwama kia kimfumu kia Nzambi lo. Luzimbakaniku: Ka bitembongiku ni bisambidi bia biteki ni bahoondiamalongu, ni ba kwa kin-gunza, ni binimbishia bakwenu bayakala, ni befi ni bakwa koku-ngolu (koku tototo), ni binwa malafu ni bakwa kusawula, ni bakwa kudia nzimbu (mbongu) balendoku kota mu kimfumu kia Nzambi lo. 1 Kolitu 6:9,10.

N'kwa masumu mu kifwanisu kiaki, mubweya kizimbulula mbundu'andi, ye moni ni masumu ye malewu nani mabasi mwa. Mwini wutuki kuzilu uyandiki mu moyu'andi, ye yandiki kuzaya fioti-fioti (bitchio-bitchio) bwosu bwena masumu mandi. Weka (keka) mu kiwayi ye nkenda, kazodi moku dihika, busima. Zodi kakatulama, kasi man'luti mungolu, lulendu lwa masumu lu moniki;

2. MBUNDUA NKWAMASUMU WISOSA KUHULUKA

yandi zayi ni kalendoku. Munkenda kididila ye kutela, eh minieeee, mutu wa kiadiee !Nâ (nani) wa ntanina mulutu lwalu lwalufwa ndangu yakatuka mupasi zazi za lufwa (kingosa)? Bwesi ye matondu kwa Nzambi mu Yesu-Klistu Mfumu'etu. Baloma 7:24,25.

Ho mwinia Lwanda-Lwakacemi wukoti mu mbundu ye wukunkiesi ya, buna Nkalwakola, kafweti tina kaka kumosi (hakimosi) ye pefi zandi ye mbisi zozu, zena bifwanusu biabifu biambi. Mwini bu ukoti, piba (pipa) ifweti katuka. N'kalapumbu bu wunkie, kisuku kitini (kikatuki). Nlemvwa Nzambi yi kunkia (mwini, ntemu); masumu ipipa (kisuku pipa ya ngolu). Bu tuyandiki mu kuleula masumu, Satana (Nkalwakola) katina kaka, mudiambu yandi kayadilaka pipa ya masumu nani. Kiedika yi lusamwana bapangi, kuzola masumu kwa kwahekaka Pukumuni vungula dia mbundu. Kuzola Nzambi ye kutina masumu, bia biakangaka nzila kwa mfumwa masumu; kalendoku kota, kweku dihika nzila lo.

Pangi, zola mwini (nntemo); menga (tina) pipa. Nnkanda Nzambi wi zonza: "Lun'busila Pukumuni, kakenu nzila kalutina", Yakobu 4:7; 1 Yoani 5:18; Efeso 6:10-13.

KIFWANUSU KIA TATU (TROISIEME TABLEAU)

Kifwanusu kiaki kisisonga mutu ukwikidi Yesu-Klistu, ye n'samwabunketi. I mutu wendi kwa Lwanda-Lwakacemi (Pefi-Sandu). Mbundu'amutu yandu yena kokedi bu kabanzaka masumu mandi ye nkenda za Nzambi zinntwala (nnata) mu kubalumuna mabanza. Kidila. Mansanga mandi ma kiadi-kiadi mamoniki bu kazayi kitesu kia mambi mandi ye malewu mandi. Kiadi kiaki ikiadi kiambalwamana ma banza ye kisilenu (nsilulwa, nsila) kia Nzambi kwa batu bapila yayina yena ni: "Mfumu Yesu wa kwisaka kwa bau bena mbundu za kosakana (za yuka lebeketi) ye ku hulusa bena mbundu ya kiadi kingi. "Mikunga 34:18. Nzambi ka hanaka: Kuyambwalala masumu, pulusu, moyu ye kiesi kia mvula ye mvula (kia konda nsuka) kwa bau. Mutu vi mbundu yayi, bu kamongi makabu mama zayi ni kena mwana Nzambi. Lwabeni Lwanda (Pefi) lwataka (samuna) kimbangi (bumbangi, kitemu) hakimosi ye Pefietu, ni betu ntwena bana ba Nzambi." Baloma 8:16.

Buntuena lutu ye pefi biyangalala mu kikuma kia Mfumu. Mbeni za pulusu (i mbisi za mbi zasi tumoni) ye Nkalwakola ye batu bandi, beku dihika mu mbundu'andi. Buntuena nkunga kiesi wena mu mbundu m'diambu Pefi-Sandu yenamwa.

3. MBUNDUA WU BALUDI MABANZA

Ata bwabuna, kafweti dikenga (keba) pi. Kalendoku zimbakana ni mbisi zina zena belabela (mfina) ye yandi. Kilumbu muna kilumbu, pipa mwini Satna kadingaka nzila ya kukabukila mu mbundu. Buna kalubuki weka ye nkabu zingi. Mutu yandu ka fweti kangula mesu ye kusamba ntangwa zosu. 1 Petelo 5:8-10.

KIFWANUSU KIA IA (YA) (QUATRIEME TABLEAU)

Kifwanisu kiaki ki songa mbundu'amutu wu yukani ye Nzambi mu lufwa lwa mwan'andi. Mutu yandu kazodiku kuzaya dihika kima kiahika, kaka Yesu-Klistu; Yandi wankokwa ha kulunzi.

Mu mbundu yai mwimonika Yesu nana ha kulunzi ye bidimbu bia pasi zandi. Pefi-Sandu yisadila bidimbu biabi mu kuyubula ni Klistu kamoni pasi zingi mu kunhulwasa. (Tala kipakala "kawangu" kia makumatatu ma nzimbu. Tala pi pwa nsaku, hongu, pongu, nswana, panga (nsaku za panga), dionga, ye nkokwambakala). Mutu yandu bu kabanzaka pasi zazi, kafweti luta zola Yesu nana. Paulu kazonza mu Ngalatia 6:14: "Mu mini Nzambi zayi ni nzodiku kudisikisa, kasi mu kulunzi dia Mfumu'etu Yesu-Klistu, mudiau nsi ya nkokama mukikuma kia mini ye mini mudiambu dia nsi.

Diahika diayangidikaka mbundu'amutu yandu: Yandi (Nzambi) ka swekoku mwan'andi mosi nana, kasi wan'yekula (kuhana) mu kuma kia betu bosu, buna pi katukabila biosu ye yandi pi." Pasi ye mfilu Yesu, biayubulaka mbundu ni Nzambi - bu kahana Mwan'andi mosi nani, mu kunhulwasa, - buna kalendoku nnkanda bina biahika bia bunketi lo. Klistu, Yandi wankokwa ha kulunzi, kahanaka kiesi ye ngolu mu kuhanga mabunketi.

Bu kibanza Klistu, bu kinkwikila ye kun'sila mbundu, bu kazayi zola kwa (dia) zayakana ha kulunzi, buna mutu yandu ka fweti bela (menga) bianshia totu (kutina masumu) bia yangidikaka (mwesa kiesi) n'suni nana. Nkembu ye kiesi kia nsi yayi bialendoku n'hukumuna dihika lo. Kalendoku yangalala dihika mu kimvwama kia nsi yayi. Yesu kannsamwanaka: "Ni mutu zodi landa ku nima dia mini, kadibusa (diyekula) ye ka monga kulunzi diandi ye kandanda." "Wosu kondi monga kulunzi diandi ye landa kunima diama, kafwaniku kwa mini lo."

Buntuena mutu yandu zodi kakala kaka bwosu bwena Mfumu'andi. Kisosa busandu, ukondi busandu kammonoku Mfumu. Ebelu 12:14. Kadisemisaka mu nsumuka zosu zamnsuni ye zapefi ye

Wankokwa ye Yandi ha
Kulunzi (Galatia 2:20)
Wakufwa mu masumu
ye wa moyu mu diambu
dia Nzambi mu
Mfumu'etu Yesu-Klistu.

Mu mantadi yalendoku
ku disikisa, lo ngindu
yina kwena mini, mfweti
kaka ye sikisa Kulunzi
dia Mfumu'etu Yesu-
Klistu. (Galatia 6:14)

4. WANKOKWA YE KLISU

kalungisaka kiedika mu kivuma kia (buhuma bwa) Nzambi. 2 Kolito 7:1. Ntangua zosu kasambilaka mu Pefi, mudiambu dina kakan-gulaka mesu mu kinangitina kiosu ye kulomba (samba) mudiambu dia basandu bosu (bana ba Nzambi bosu). Efesu 6:18. Kazim-bakanakoku mu kuhanga mamboti ye kukaba lo. Makabu mapila yayi ma bilambidila, ma kazolaka (mazolakanaka) kwa Nzambi. Ebelu 13:16. Kayangalalaka ye kiesi kiosu bu ki mona pasi ye luyangusu lwasu mu kikuma kia Klistu, mudiambu zayi ni ntwi mona pasi ye Yandi twa kembuswa (kemba) pi ye Yandi (Yesu). Baloma 8:17. Azaya Paulu (Paul), yandi pi kizimbakana ma kumanima ye kinwanina ma kumesu (kuntwala), kilanda kitesu ye nnsendu wa lunungu (kinunga) lwa (kia) mbila ya kayengedi (zilu) ya Nzambi mu Klistu-Yesu. Filupu 3:12-16.

KIFWANUSU KIA TANU (Cinquieme Tableau)

Mbundu yai yi mbundu'amutu wasandu. I Pandwa Nzambi ye Mwan'andi ye Pefi-Sandu. "Luzaiiku ni benu inzua Nzambi, ni Pefia Nzambi ya zingaka (ya kalaka) mu kati dia benu? Ni mutu ki zanga (honda) nzua Nzambi, Nzambi pi kazanga, nzua Nzambi yena ya Sandu, benu pi bwabuna." 1 Kolito 3:16,17. "Nzua Nzambi nki kin-kunda (mfwanikisa) yena ye biteki? Ata fioti lo. Betu ntweni Pan-dua Nzambi'a moyu, bwosu bwa zonza Nzambi: Mini ya zakala (yakala) mu bau ye kangala ye bau, mini yakala Nzambi a bau, bau bakala batu bama." 2 Kolito 6:16.

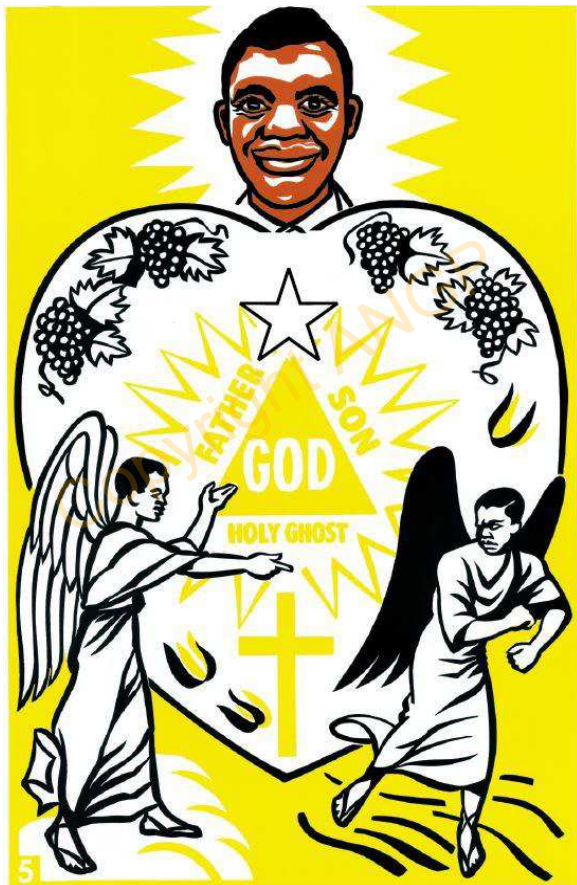
Mu Mbundu Yayi tumoni pi kulunzi dia Klistu. Mutu ho kakala mu Nzambi mvula zingi, kalendoku zimbakana kulunzi lo. Pasi ye mfwa (mfila, mfwilu'a) Klistu i lufulu lwa lukwikilu lwandi ye kivuvu kiandi, bia lubulaka ha kana zola mu mbundu'andi. Mu menga matenguka ha Kulunzi mwa mwatukaka Pulusw'andi.

Mu kihandi (kihani kifulu, kizika) kiabifu nsambwadia biamasumu biateka yala mbundu'andi, mwena bwabu mbutu za Pefi-Sandu. Mbuma zina: Zola, kiesi, ngemba, kuhumanana, mboti, bulemvu (nlemvu), kinangitina, kudihana (tumama) Kiklistu ye kudiyalala.

Biosu biansi yayi biahiokaka kasi Klistu kena (wena)ntangwa zosu ye kena wa kulungalala (kuhangama) mu kukala mu mbundu za batu (mu betu) mu nimvu mia mvula ye mvulu. "Yandi (Yesu Klistu) wa tusila malasi (lasi, bisilenu, kisilenu) mangolu ye mamfunu yingi, mu mau (malasi) lwakala kimvuka mu kinzambi, bu lutini kuzan-gana kwena ha nshia totu mudiambu diaketu. 2 Petelu 1:4.

Zola Kiesi
Ngemba
Kuhumanana
Mboti

Lusambu
(Nsambu, Lusakumunu)
Nlemvu (Bulemvu)
Kiklistu Kudiyala.

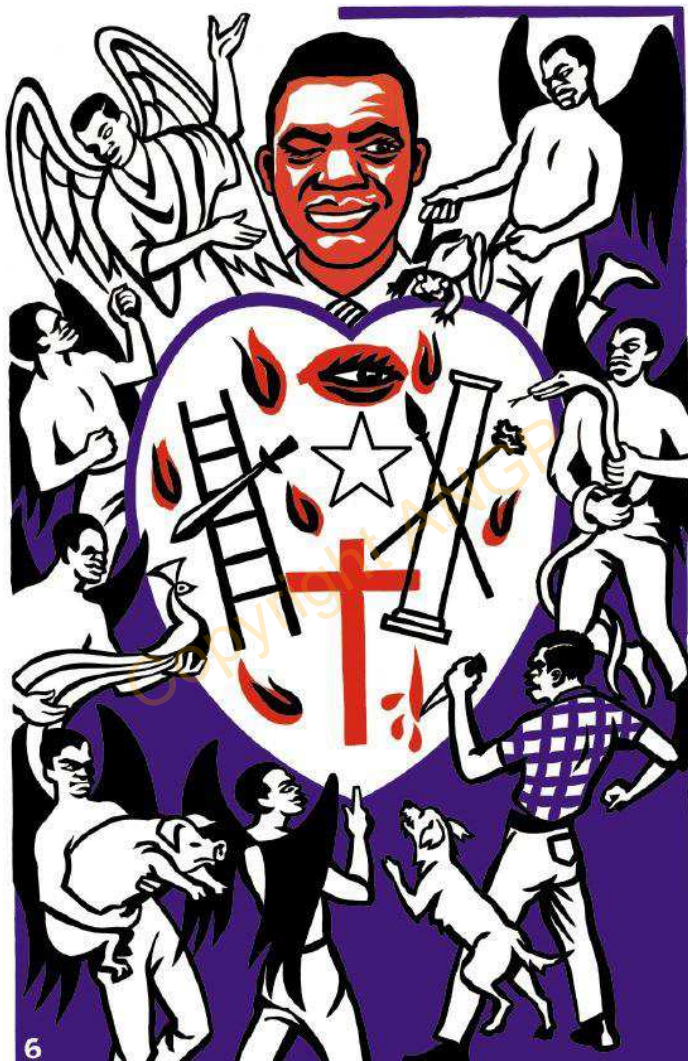
5. NZUA NZAMBI

KIFWANUSU KIASAMBANU (Sixieme Tableau)

Kilunzi kiaki kiena kia nkenda (kiadi) zingi (kingi) mu kilunzi kiaki ntuyi mona mbundu'amutu wiyandika kuzola dihika kinshia totu. Keku kwandi ye kikesa ho kinangitina. Kiosi kin'koti mu mbundu. Tala mbundu'andi. Disu di mosi diitala; diahika diakuzibika. Kayindulakoku (kabanzilakoku) bwingi bidimbu bia pasi ye lufwa lwa Yesu. Mbweteti ya lukwikilu yisiku lema bwosu yilema mu kifwanisu kia tanu. Kizola tusamwana ni mutu yandu kena ye kioshi mu mbundu, kena malembi mingi mu kusala mamboti, kizimbakana mu kusambila ye kukangula mesu, kitala kiesi kia nshia totu ye kisiku banza dihika Kulunzi dia Ngulushiandi Yesu-Klistu. Ho kayambula ku tala Klistu, ho katina kantina (Yesu) fioti-fioti mu mbundu'andi, ho konda zola kuna kwa nteti, ho mu mbundu mwa bandika kota piba (pipa), ho yendieni mutu kabidisa kulengila ye kakala yeku-yeku ye mabanza modi-modi mana bwe? Wôo! nshi ya kota mu mbundu'andi ka Yesu diakoku. Yakala dia simba punza (dionga, banga), kisongi kia nshi. Yandi yakala beni ki kotila mungolu mu mbundu. Yandi n'kwa mbundu, bu keku lukwikilu ye kikesa (kiyakala) ye buna kakondi ntemu ni zola, kena bweya mu ntitisa za nshi. Ntangwa za hika ka hunukaka mu lulengu ye pukumunu mu kulanda mansiyayi. Buna Nkalwakola ka kabuka ye kukotisa zi (ba) mbishi za kiana zakadi mu mbundu. Kamonoku bulu mu ku hangabwa mudiambu mutu wu, kayambudiku Nkalwakola. Mutu yandu kena ye kididi mu mbundu, kasi kasambakoku ye kisiku yambula ni kutina mambi. Mutu yandu ki dishia kiedika mu nzila za masumu.

Wanzio ho nlemvwa Klistu, wi zola kula Nkalwakola kasi mutu yendieni bu kayafudi mwelu, Nkalwakola ka kota kaka. Eh! pangiamu, ku kondi bisambu masumu mafweti kota, shia ngolu mu kusamba. Batu bu bisundala kilu kia masumu ye konda kangula mesu mutangwa diadina, mbeni kakwisa kunaka kakala hakati dia mbongu ya bunketi, mutangwa diadinapi kadingaka keti nani kamina. 1 Petelu 5:8.

Bu twatalaka kwa Yesu-Klistu ye kubanza lufwalwandi (mfwiluandi) bu ntweni ye lukwikilu lwangolu, bu ntwi zibika mesu metu mu bima bianshi yayi, bu ntwi zimwasana ye Nzambietu, bu ntui tanga mambu mandu ye kuyuka milongi miandi (malongi mandu, conseil) mi kitulongila, - buna zola diandi (kwandi) dialendoku tina lo ye Pukumuni kalendoku kota ye yala mbundu zetu lo.

6. MBUNDU I TSESAKUBA YIKABANI

KIFWANUSU KIANSAMBWADIA (Septieme Tableau)

Kifwanusu kiaki kisongila mbundu'amutu wateka huluka, kamonikiki bwosu mutua Klistu, kasi buntwena Nkalwakola winyala diaka. Twatangaka mu Luka 11:24-26: "Pefi ya sumuka bu yilubuki mu mutu, ya kwendaka muma mweku mamba, mukudinga kizika kia kukadila, kasi ni yi monikioku, yau ni: Yakabuketi ku nzu'ama yina yalubuki. Bu yisi, yiwaniya ya kukomba ye batomisiya. Buna yakwenda monga pefi nsambwadia zahika zina ziluti mbi. Zizikota ye zakala mwamuna. Bikalulu biansuka bia mutu yandu bialutana mbi yina ya nteti."

Diambu diakiadi: Mbisi za masumu zeka dihika mu mbundu, ye kazau nana ku ye pefi zambi ziluti mbi zikoti ha kimosi ye zau. Diambu di bwe dibwidi? Mutu yandu kayinduloko ni ñlemvu wena kabu dimosi dia ngolu diambuta-mbuta. Wazimbakana kisilenu kia Nzambi kia kukatuka mu (kuyambwalala) masumu ye kashioku ngolu mu kukota mu kimfumu kia mazilu lo. Ho ntwisiku yela mu ñlemvu, ntwisi vutuka (kabuka) ku manima. Wosu busi mu kumenga yetina masumu ye ketu diamawu, wosu busi (kazodiku) kutina mambi, wosu kondi kudisiamisa mu Mfumu, ndangu kanwanisa masumu, - banntabula kwa Satana ye kakabukila nzila zandi. Mu Masonama ma Sandu twa tangaka ni: Mbwa yikabukidi bilukia biandi, ngulu yiyebidi yendi funda dihika muntoba. 2 Petelu 2:22. Bwabuna bwena babakabukaka ku manima. Lwanda-Lwakacemi lufweti tina; bwe Lwalenda kala ye pefi zambi? Mbundu ya lenda kala nzwa Nzambi ye nzwa Satana (Biwoku) mu mbala mosi?

Tala Wanzio (i nnlemvwa Nzambi) ki tina mbundu'amutu yandu. Bunanani, kisimba moku mandi. Kwisonga ni Klistu-Yesu kitela kaka ndangu kayukila (fila) nnkwa masumu kiadi (nkenda). Kitela: "Ngeyi wi sisa Yesu, kabuka buntwena bwabubu intangwa nnlemvu ye nkenda za Nzambi". Kasi kisiku yuka. - Kisi tala nsi ye ku zinina ya mbundu. Keku kiadi mu masumu ye nsoni zandi lo, keti za kinsweki ni za kuzayana. Ku kikwenda kazayi kwoku. Lukwikilu lufi; mbweteti bazimiya; Nkalwakola unnfidimiki mesu. Ngeyi pi pangi (mwata) tambwasa masumu maku, pi wasonga kiadi kwa Yesu mu kikuma kia masumu, ye walombi ndoluka, kasi buntwena wu dihani dihika mu kuhola masumu - zaya ni nkadilwaku ya nsuka ya hita yina yanteti mu mbi! Biwoku kasinisa (siamisa) kimfumu kiandi mu mbundu âku. Eh mwata (pangi) tina masumu maku mosu ye bifu biamambi. Ho wateka monga kedi nnlemvwa Nzambi, ho

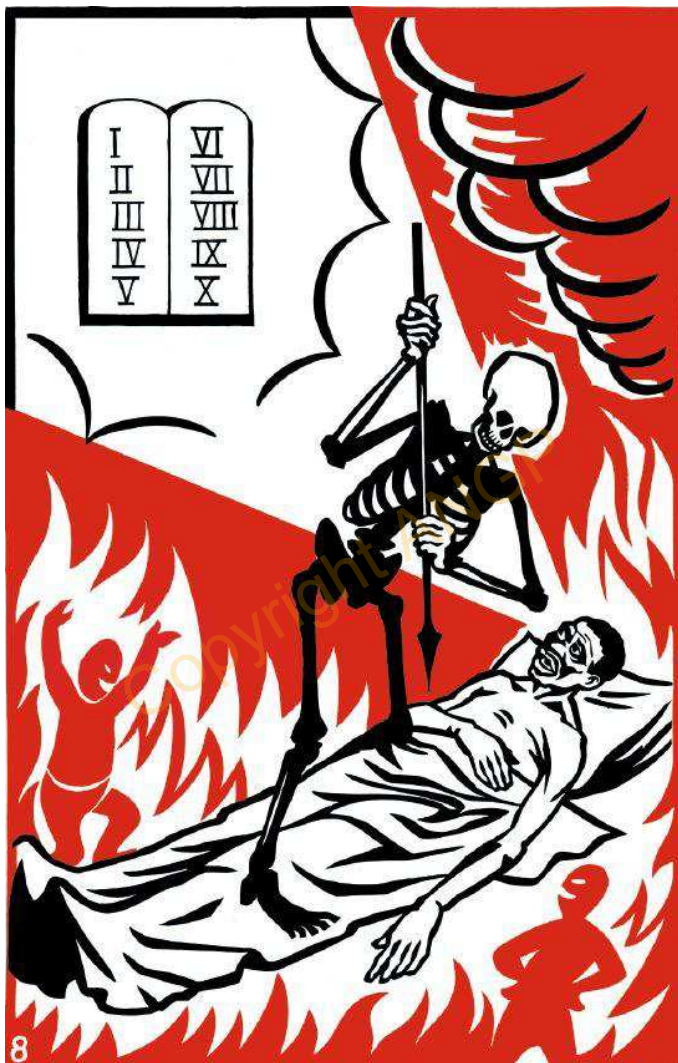
7. MBUNDUA KOLAMA YIVUTUKI KUMANIMA

wakula kedi Biwoku - buna nangingina (fula) mu kubusa masumu makotiku mu mbundu. Ho wa kotisa ma, eh! nkadilwaku yansuka yahita yina yanteti mu mbi. Sia lukwikilu mu Nzambi yandi lendi be-disa mbeniaku. Yandi fweti kunungisa. Ho wabwa mu masumu telama ye kabuka kwa Yesu. Nwana ndwana bunketi. Nki kikuma wi zodila kala nzwa Biwoku, zayiku ni ngeyi nzwa Nzambi? Kabuka (wisa) kwa Yesu.

KIFWANUSU KIA NANA (Hwitieme Tableau)

Kifwanisu kiaki kisonga mambu modi: 1. Mfwilwa mutu kondi Nzambi 2. ye lufutu (ndandu) lwa masumu. Kifwanisu kiadi kisongi mutu'amasumu wubusi ku tambwasa mambi mandi. Buntwena kena ha mbukila yalufwa. Lutu lwandi lweka yama. Kena ye boma bwingi bukeka banza lufwa mfundusu (nsambisa). Keku ye nganzi, keku ye mwata. Kazaiku Ngulusi lo. Kutwala mesu mandi lufwa nana ki mona lwatelema. Lufwa lwa katula mosu - kiesi kiandi, kimv-wama kindi, ye mosu-mosu mayangidikaka lutu lwandi, mosu makatuka. Nkalwakola (Pukumuni) kinnsonga masumu mandi. Bukakadi ye ngolu, Satana kansamwaniki ni nzila masumu yiluti mboti. Kasi buntwena kinnsonga mambi mandi mu kuleula. Kin'zaisa ni lufutu lwa masumu lufwa. Ye lufwa lwalu lwena lwa mvula ye mvula, kuna yanga dia mbau (bilungi). Mutu yandu kitala ku lweka ye lweka keti kweyi kamwena lusadisu ni nsadisi, kasi mwosu mu mani telema kaka pefi za mbi za Satana. Ngindu zandi zinnyangisa bwingi. Kalendoku yuka diambu dia bunketi - nndiambu ntangwa yingi mbundu'andi ya kadi ngolu ye masumu mahonda (fwisa) matu mandi. Lwanda-Lwakacemi lwanntina, lwa n'sisa mu bulu ye masumu mandi, inzila kasola yendieni. Moyu wukatuki buntwena mu lutu, yandi kena ha mesu ma kiti kia mfundusu. Telemi ku mesu ma wukabusa (tuni) ha nsiantotu. Nki nzen-golu wamonga? "Nkatukila nda (ndonda) ku mbau ya mvula ye mvula ya hangama mudiambu dia Nkalwakola ye bawanzio bandi." Matayi (Matiasi) 25:41.

Bwa bwena lufutu lwa masumu. Kalendoku kota ku zilu lo. Kena ku bilungi kwakonda sukaka pasi ye mbau ya kondazimaka. Bingi-Bingi bena mu nzila ya bilungi. Bingi-Bingi pi mu kati dia ba Klistu ye bi zonza ni bau bana ba Nzambi, kasi bi sadila Biwoku mu nzila za masumu. Bidihana mu kuhanga makondi fwana. Wadi ni twalenda mona mbundu zabau, ntukani mona masumu mama: Nzinunu (kuzina mbundu), kipala, mbongi, kudizangula (disikisa), nkabu,

8. NSUKA YA MUTWA MASUMU

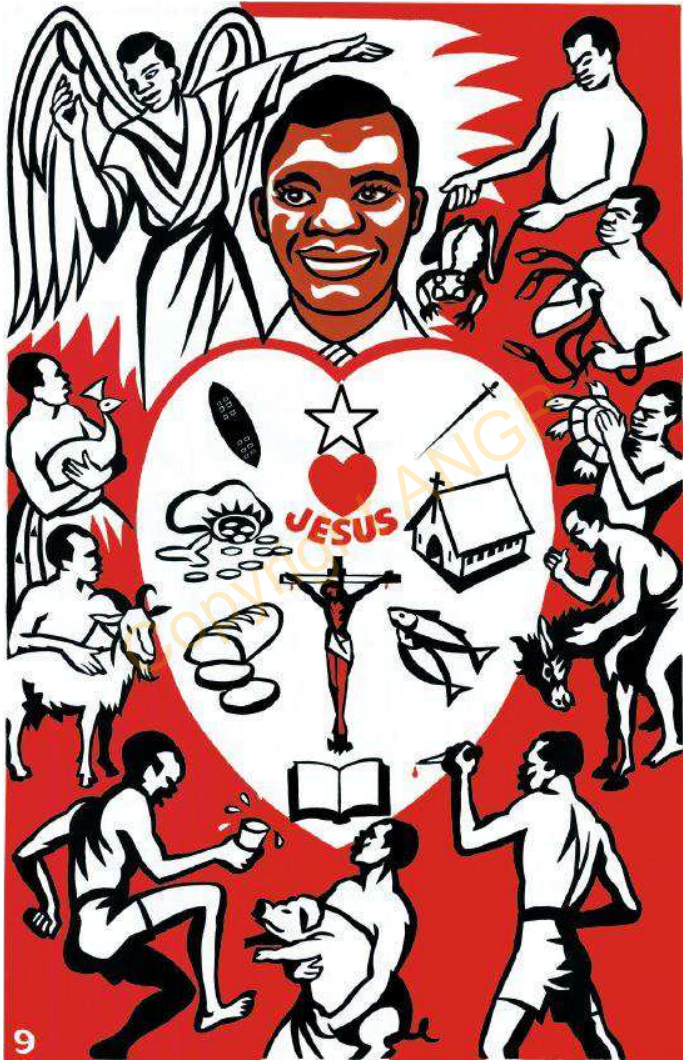
kimbeni, bubolu, kiloki, malafu, konda diyala, makinu ye mingi mahika mena mambi-mbi.

Batu bapila yayi balenda tambwasa masumu mabau kasi bakatukakoku mu mambi lo. Batambwasaka ma buna bakabuki di-hika mu kuhola masumu, beku makani ma kuyambula ma keti bintshioo. Luzingu lwa bau lwasu bashiaka bwabuna: Batambwasaka masumu, mana bakabukidima. Beku kiadi kiakubalumuna moyu ye monga Dienga lo. Bazodiku kubalumuka kwa Yesu lo. Badizangulaka mu mahanga mabau ma bunketi. Eh! Bakotaka mu nzwa Nzambi. Bahika bena mu dibundu ye babundanaka, bahanaka makabu, bayimbilaka - kasi beku diswasani mu mbundu lo. Babalumukiku. Buna ni lufwa lwisi shiu (kushiukila, tulumukina, tulumuka) ye bakatuki mu moyu wau; buna bakuna ye yangalala mu diambu dian'suni, bamonga n'sendua lufwa, biakunaka mutu, biapi kakonguna. Ngalatia 6:7,8. Mfila (mfwa) bau yi luti kingosa mudiambu bateka monga kedi N'lemvwa Nzambi ye bateka zaya kedi nzila Yesu-Klistu, kasi ba humananaku (banangininaku). Ebelu 10:26-31. "Ho twakanaka kuhola masumu, buna twa dizayila kiedika kweku dihika kimenga mu kikuma kia masumu lo, kaka kuhingila pingila ya kingosa kiamfundusu ye nganzi (nkabu) za mbau za manisa bakolami." Ebelu 6:4-8.

Ah! Ngeyi wi diyekula (dihana) mu kusala mambi, wu zai ma wi sala?! Wi sola lufwa. Bi wi zola lelu biakuyangisa ku mesu. Yuka ndinga Yesu bu ki kutela: "Wisa (zosa) kwa mini. Ya kulolula mu masumu maku. Menga mama makusukula, ye yakuhulusa ye kuheka moyu wamvula ye mvula." Ho wakasa mbundu'aku konda yuka mambu mahika malubuka mu munwandi: "Wu nkatukila, yikuzayiku lo." Matayi 25:41.

KIFWANISU KIA VWA (Neuvieme Tableau)

Yayi imbundu'amuklistu wi nangitina mu nzila Mfumu tii lufwa. Mbeni zizungidila mbundu yai. Nkalwakola zodi kota ye kotisa pi masumu mamosu mateki yâla mu mbundu yai. Batu bena ku nsi i bisi nsi. Mosi kihana mbungwa wolu ye pukumunu zakukabukila bianshi yai. Mutu wa zodi, kena ye kipubu hana koku diandi. Kisaula mu Klistu; ki n'yenga (n'yinga) ndangu kasisa nzila-nzila, kiedika ya Nzambi ye kabuka dihika mu masumu. Kiedika mwana Nzambi kafweti nwanisaka nshi, ye nnsuni ye pukumuni. Kasi buna kena ye lukwikilu ye zola mu nzila Nzambi muna mbundu'andi, bialendoku kun'bedisa.

9

Wanzio, i nnlemvwa Nzambi, wannsiamisaka ntangwa zosu, wa nnsamwanaka kahumanana ye kanangitina tii lufwa. Mu nnkanda Matayi 10:22 twatangaka ni: “Benu, balumenga kwa batu bosu mu diambu dia zina dia mini, kasi wosu wa humanana tii nsuka, kahuluka.”

Mbweteti ni lo ntetiambwa, yi kidimbu kia lukwikilu lwi nsema mu mbundu: I Yoani 5:4. “Biabiosu bia butuka kwa Nzambi, bia bedisaka nshi; kununga kwa bedisaka nshi kwaku: Lukwikilu lwetu.” Mu kati dia mbundu mwena ye nnkoku (memi). Nnkoku kidimbu kia Klistu, i Nnkokwa Nzambi. I madia ma moyu; watuka ku zilu ye wa nata moyu ye mwini. Madia (bidia) mama mayukutisaka moyu. - Diahika: Lukwikilu lwetu ye zola kwetu biasiamaka kosu ntangwa yina twadiaka ha mesa ma Mfumu “mbundana” mu masônga.

Mu mbundu pi mwena Klistu ha kulunzi. Tuzaya ni wafutumuka, kasi Muklistu kalendoku bila (zimvana) ma hanga mu kutuhulusa lo. Mu mbundu yai mambu ma Nzambi mena azaya ni nto’amamba. Kiedika Masonama ma Sandu mena mazolakana kwa mutua Nzambi. Kabanzaka mambu ma Nzambi ye kutanga bwingi n’samwa Mfwilwa Yesu, mbunduandi yiluti yangalala bwingi mu n’samu weni ye yitoma siama pi mu kunwanisa nsi ye Biwoku. Mutu ni keku ye Yesu mu mbundu, buna mooyuandi wena wakufwa. Ho mutu kazolakoku Mambu ma Nzambi, ni luti tonda n’kanda miahika, moyuandi wena ye (maladi) kimbefu kiakingosa kingi.

Mu mbundu yayi mwena ye nzwa Nzambi, ye diwu dianzumbu (mbongo) dia kukanguka. Bima biabi nki bisonga? Nzwa Nzambi nzwa bisambu. Muklistu zodi samba ntangwa zosu, ka mu kimvuka naniku, ye mu nzwandi ye mwosu-mwosu. Nzambi wena yandi ntangwa zosu ye kimokina yandi mu kiesi ye tsambu yosu. Konda kwa bisambu ka mutu ku wa lenda nangitina mu lukwikilu ye zola. Diwu, kisongi kia zola mu paninwa makabu. Kalendoku busa mu kuhana nzimbu zandi kwa Nzambiandi. Kahanaka pi kwa bena za mfunu yakiedika. Yandi beni kabanzilakoku nzimbu zandi mu kimv-wama kia nsi. Nzimbu zandi zena kosu ntangwa mu kisalu kia Nzambi kikuma zai ni zola kwa nzimbu kufwani kwam’benda ye ku m’bwisa mu sumba dia Nkalwakola.

Mapa ye nsema biena mu mbundu i madia madiaka batu. Mu Klistu kadiyalaka mu madia ye mu mivwatu ye mu biabiosu. Kawwataka biandwanina bia Nzambi. Efesu 6:13-18; ye kadihulusaka mu bilumbu biambi, kikuma kanungaka mu ngolu za Mfumu Yesu.

KIFWANISU KIA KUMI (Dixieme Tableau)

Kifwanisu kiaki kiasongaka mfwilwa MuKlistu. Bu kanangitini (humanani) ti lufwa, ka sundala ha mbukila (ntangia) lufwa ye kiesi ye lukwikilu. Keku boma bwa lufwa ni mfundusu lo, kikuma yandi zayikedi mambu ma Mfumu Yesu masonama mu Yoani 5:24. “Kiedika-Kiedika, mini ilusamwani: Wosu wayukaka mambu mama ye kukwikila wapitika, kena ye moyu wamvula ye mvula, katuloku ku mfundusu lo, yandi wakatuki mu lufwa, wayisi ku moyu.”

Tala kilunzi kia Muklistu ha mbukilandi. Kiena ye kiesi kikuma masumu maloluki. Yangi (Yangayanga) dimoniki mu mbunzwandi. Mesu mandi mitala kuzilu. Yuka mabanza ma mbundu’andi: “Nzodi yenda kala ye Klistu, bwabuluti mboti.” Filupu 1:23. Wanzio kihingila kannata kwa Mfumu. Klistu ki kwisi n’kikila; Mfumu ki n’samwana ni: “Ngeyi wakwikami mu biankunda, mini yakuyadisa (yadika) mu bima bingi: Kota mu kiesi kiamfumwaku.” Matai 25:21.

Twamonoku Nkalwakola ban’kula, watina. Pukumunu zikuki, pasi zimani. Bimbefu besuki. Kuyangalala nani buna kamoni Yesu, kilunzi ye kilunzi (mbombu ye mbombu ho mbunzu ye mbunzu) ye bukikwenda mu kukala ye yandi seko. Mfwilu yapila yayi yena ya kiesi. Bwe mwata (pangi), ngeyipi wanwana mu kukota mu nzila fitakana (n’soku), ndangu wenda kwa Klistu, ha wakatuka mu moyu wawu ho lo?

“Nzambi Tata, tata Mfumu’etu Yesu-Klistu, kazituswa (kenda lukuku, zitisa kembisa) seko. Mu kiwutu kiandi kiangolu, katubutula mbutuka yapa mu kivuvu kiamoyu, mu mfutumuka ya Yesu-Klistu mu bafwa, mu ku vwa difwa diakonda fwila ye sia mvindu ni lengila, dibaluswekila ku zilu, i benu lwakebwaka (bakebaka) mu lulendu lwa Nzambi, mu lukwikilu ku pulusu ya hangama mu kumonika mu ntangwa nsuka.” 1 Petelo 1:3-5.

COPYRIGHT

ISBN 0 - 947052 - 56 - 9

10. KOTA MUNKEMBWA MFUMWAKU

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, plaques, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coracao do Homem" é obtido em mais de 538 linguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (Africa, Asia, America do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratufamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lnguas diferentes escreva para:

E-MAIL: info@angp-hb.co.za
info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

A Gospel Literature Mission financed by donations
Une Mission de litterature evangelique financee de dons
Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)